

Klasyfikacja numeryczna

Czym jest klasyfikacja numeryczna?

```
#Według niektórych badaczy (np. prof. Richard Telford) najprostsza metoda ordynacji
#Dzieli zbiór danych na grupy
#Ułatwia wyodrębnienie zasadniczych cech przedmiotów badania
#Redukcja dużej liczby danych pierwotnych do kilku podstawowych kategorii
#Zmniejszenie nakładu pracy i czasu analiz (mając 50 obiektów istnieje 10<sup>80</sup>
możliwych sposobów podziału obiektów)
#Odkrycie nieznanej struktury danych – analiza bardzo przydatna dla
taksonomów przy konstrukcji drzew filogenetycznych oraz dla fitosocjologów
```

Strategie

#Metoda najbliższego sąsiada (single)

zaliczamy obiekt do tej klasy, do której należy większość z jego K najbliższych sąsiadów

#Metoda najdalszego sąsiada (complete)

zaliczamy obiekt do tej klasy, do której należy większość z jego K najdalszych sąsiadów

#Metoda centroidów (centroid)

- Odległość między centroidami dwóch klas
- Centroid to punkt, który jest średnią wszystkich zmiennych w klasie

I inne...

Tworzenie dendrogramu

#Snowbeds1 – dane składu gatunkowego roślinności wyleżysk wysokogórskich #legenda: m58k – dane z początku XX wieku;

m58m – dane powtórzone w 2015 roku

#poletka w kolumnach; gatunki w wierszach:

	m58k	m58n	m67k	m67n	m32k	m32n	m85k	m85n	m8ak	m8an	m30k	m30n	m122k	m122n	m100k
Abi.alb	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ace.pse	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aco.fir	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Aco.var	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ade.all	0	0	0	0	2	0	0	0	2	4	0	0	2	0	2
Ado.mos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aeg. pod	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Agr.sto	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Agr.alp	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Agr.can	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Agr.rup	0	0	0	0	0	3	2	3	0	0	0	0	3	0	0
Agr.cap	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alc.gla	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alc.fla	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alc.xan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aln.inc	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ane.nar	0	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ang.arc	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ang.syl	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ant.car	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Anx.alp	2	2	0	0	0	0	2	4	2	2	2	0	3	2	0
Ara.alp	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Art.eri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aru.dio	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Asp.vir	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

#transpozycja kolumn z wierszami
snowbeds2<-t(snowbeds1)</pre>

#teraz gatunki w kolumnach, a próby w wierszach:

> sno	wbeds2										
	Abi.alb	Ace.pse	Aco.fir	Aco.var	Ade.all	Ado.mos	Aeg. pod	Agr.sto	Agr.alp	Agr.can	Agr.rup
m58k	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
m58n	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
m67k	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Agr.cap	Alc.gla	Alc.fla	Alc. xan	Aln.inc	Ane.nar	Ang.arc	Ang.syl	Ant.car	Anx.alp	Ara.alp
m58k	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
m58n	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2	0
m67k	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Art.eri	Aru.dio	Asp.vir	Ast.bel	Asn.maj	Ath.dis	Ath.fil	Ave.ver	Bar.alp	Bet.pub	Ble.spi
m58k	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
m58n	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
m67k	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Bot.lun	Cal.aru	Cal.epi	Cal.vil	Cah. cor	cll.vul	Cth.pal	cam.alp	Cam.coc	Cam.rot	Car.ama
m58k	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
m58n	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
m67k	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Car.opi	car.fle	car.gla	Car.imp	Crd.bor	Crd.hal	Crd. neg	Cdu.cri	Crx.atr	Crx.cut	Crx.dig
m58k	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
m58n	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
m67k	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0

#Stworzenie macierzy niepodobieństwa (obiekt typu dist)

library(vegan)
snowbeds.dist<-vegdist(snowbeds2, method="bray")</pre>

```
Usage
vegdist(x, method="bray", binary=FALSE, diag=FALSE,
         na.rm = FALSE, ...)
Arguments
         Community data matrix.
х
         Dissimilarity index, partial match to "manhattan",
method
         "euclidean", "canberra", "clark", "bray",
         "kulczynski", "jaccard", "gower", "altGower",
         "morisita", "horn", "mountford", "raup",
         "binomial", "chao", "cao" Of "mahalanobis".
         Perform presence/absence standardization before analysis
binary
         using decostand.
         Compute diagonals.
diag
         Return only the upper diagonal.
upper
         Pairwise deletion of missing observations when computing
na.rm
         dissimilarities.
         Other parameters. These are ignored, except in method
         ="gower" which accepts range global parameter of
```

decostand. .

#Najczęściej używane w naukach biologicznych miary niepodobieństwa składu gatunkowego to:

- Wskaźnik niepodobieństwa Bray-Curtisa (dla danych binarnych/niebinarnych)
- Wskaźnik niepodobieństwa
 Sorensena (dla danych binarnych) – o nim później

snowbeds.dist

#macierz niepodobieństwa Bray-Curtisa pomiędzy próbami (każda z każdą) #współczynnik niepodobieństwa mieści się pomiędzy 0 a 1, gdzie 0 oznacza całkowite podobieństwo, a 1 całkowite niepodobieństwo składu gatunkowego pomiędzy próbami

```
snowbeds.dist
                     m58n
                               m67k
                                         m67n
                                                   m32k
                                                             m32n
                                                                       m85k
                                                                                 m85n
           m58k
     0.6406250
m58n
m67k
     0.3541667 0.7121212
     0.4725275 0.6220472 0.2421053
     0.4363636 0.6575342 0.4912281 0.5596330
m32n 0.6065574 0.5569620 0.6031746 0.5206612 0.5428571
     0.3529412 0.5797101 0.5849057 0.6435644 0.4833333 0.5757576
     0.5047619 0.5035461 0.6146789 0.6346154 0.5121951 0.5407407 0.3739130
     0.3465347 0.5912409 0.4285714 0.4600000 0.3277311 0.4809160 0.3153153 0.4385965
m8an 0.4653465 0.6058394 0.6190476 0.6000000 0.4957983 0.6183206 0.4414414 0.3508772
     0.3800000 0.6617647 0.4807692 0.5959596 0.4915254 0.6000000 0.4000000 0.3982301
     0.5841584 0.5620438 0.5047619 0.3600000 0.5798319 0.4045802 0.5855856 0.5614035
m122k 0.4608696 0.6026490 0.5462185 0.5789474 0.4135338 0.5172414 0.2960000 0.4687500
m122n 0.6160000 0.4285714 0.6899225 0.5967742 0.6503497 0.5225806 0.6000000 0.6086957
m100k 0.2323232 0.6444444 0.3592233 0.4285714 0.3675214 0.5658915 0.4311927 0.5178571
m100n 0.4925373 0.5529412 0.4202899 0.4135338 0.5526316 0.4390244 0.6111111 0.6190476
m107k 0.3877551 0.7164179 0.5882353 0.6701031 0.5000000 0.6562500 0.4259259 0.5135135
m107n 0.5407407 0.5204678 0.6690647 0.6567164 0.5294118 0.6121212 0.5310345 0.5000000
     0.3333333 0.6956522 0.2264151 0.3663366 0.4500000 0.5151515 0.5357143 0.5826087
m45n 0.5125000 0.5510204 0.4634146 0.5345912 0.4943820 0.5368421 0.5058824 0.4450867
     0.5897436 0.6315789 0.5365854 0.4805195 0.6250000 0.6111111 0.6136364 0.7142857
     0.5833333 0.4393939 0.5800000 0.4315789 0.5964912 0.4285714 0.6226415 0.6513761
m25Bk 0.6969697 0.7843137 0.7142857 0.6615385 0.8571429 0.7916667 0.7105263 0.7468354
m25Bn 0.8208955 0.5922330 0.7746479 0.6363636 0.8823529 0.7731959 0.7922078 0.7750000
m25Ak 0.6666667 0.8333333 0.6875000 0.6271186 0.8461538 0.7777778 0.7142857 0.7808219
```

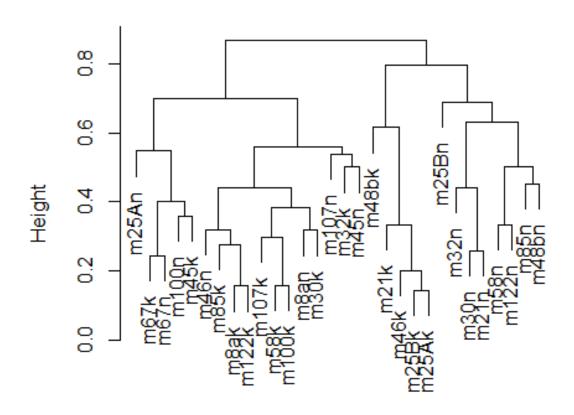
#tworzenie obiektu z dendrogramem

hc.snowbeds<-hclust(snowbeds.dist, "complete")</pre>

Arguments	
d	a dissimilarity structure as produced by dist.
method	the agglomeration method to be used. This should be (an unambiguous abbreviation of) one of "ward.D", "ward.D2", "single", "complete", "average" (= UPGMA), "mcquitty" (= WPGMA), "median" (= WPGMC) or "centroid" (= UPGMC).
members	NULL or a vector with length size of a. See the 'Details' section.
x	an object of the type produced by hclust.
hang	The fraction of the plot height by which labels should hang below the rest of the plot. A negative value will cause the labels to hang down from 0.
check	logical indicating if the x object should be checked for validity. This check is not necessary when x is known to be valid such as when it is the direct result of hclust(). The default is check=TRUE, as invalid inputs may crash R due to memory violation in the internal C plotting code.

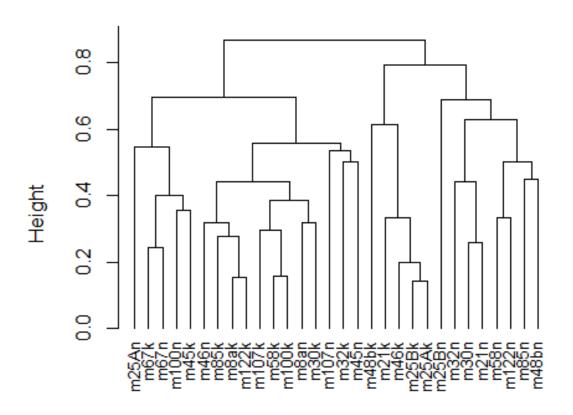
#tworzenie wykresu
plot(hc.snowbeds)

Cluster Dendrogram

snowbeds.dist hclust (*, "complete") #wyrównanie nazw prób do jednej linii i zmiana wielkości czcionki plot(hc.snowbeds, hang = -1, cex = 0.8)

Cluster Dendrogram

snowbeds.dist hclust (*, "complete")

Wskaźnik Sorensena

```
snowbeds1<-read.table("snowbeds1.csv", sep=";", dec=",",</pre>
header=TRUE)
#Transpozycja kolumn z wierszami (w kolumnach gatunki, w wierszach
powierzchnie badawcze/próby)
snowbeds2<-as.data.frame(t(snowbeds1))</pre>
#Konieczna transformacja do danych binarnych
snowbeds3<-decostand(snowbeds2, method='pa')</pre>
```

library(betapart) beta0<-beta.pair(snowbeds3, index.family = 'sorensen')</pre>

Value

The function returns a list with three dissimilarity matrices. For index.family="sorensen" the three matrices are:

beta.sim dist object, dissimilarity matrix accounting for spatial turnover (replacement), measured as Simpson pair-wise dissimilarity

beta.sne dist object, dissimilarity matrix accounting for nestedness-resultant dissimilarity, measured as the nestedness-fraction of Sorensen pair-wise dissimilarity

beta.sor dist object, dissimilarity matrix accounting for total dissimilarity, measured as Sorensen pair-wise dissimilarity (a monotonic transformation of beta diversity)

For index.family="jaccard" the three matrices are:

beta.jtu dist dissimilarity matrix accounting for spatial turnover, measured as the turnover-fraction of Jaccard pair-wise dissimilarity

beta.jne dist object, dissimilarity matrix accounting for nestedness-resultant dissimilarity, measured as the nestedness-fraction of Jaccard pair-wise dissimilarity

beta.jac dist object, dissimilarity matrix accounting for beta diversity, measured as Jaccard pair-wise dissimilarity (a monotonic transformation of beta diversity)

#Wskaźnik Sorensena

beta0 jest listą zawierającą trzy poziomy str(beta0)

```
> str(beta0)
List of 3
 $ beta.sim: 'dist' num [1:435] 0.5 0.278 0.412 0.333 0.5 ...
  ..- attr(*, "Labels")= chr [1:30] "m58k" "m58n" "m67k" "m67n" ...
  ..- attr(*, "Size")= int 30
  ... attr(*, "call")= language as.dist.default(m = beta.sim)
  ... attr(*, "Diag")= logi FALSE
  ... attr(*, "Upper")= logi FALSE
 $ beta.sne: 'dist' num [1:435] 0.1087 0.038 0.0168 0.0813 0.0814 ...
  ..- attr(*, "Labels")= chr [1:30] "m58k" "m58n" "m67k" "m67n" ...
  ..- attr(*, "Size")= int 30
  ..- attr(*, "call")= language as.dist.default(m = beta.sne)
  ... attr(*, "Diag")= logi FALSE
  ..- attr(*, "Upper")= logi FALSE
 $ beta.sor: 'dist' num [1:435] 0.609 0.316 0.429 0.415 0.581 ...
  ..- attr(*, "Labels")= chr [1:30] "m58k" "m58n" "m67k" "m67n" ...
  ..- attr(*, "Size")= int 30
  ... attr(*, "call")= language as.dist.default(m = beta.sor)
  ... attr(*, "Diag")= logi FALSE
  ..- attr(*, "Upper")= logi FALSE
```

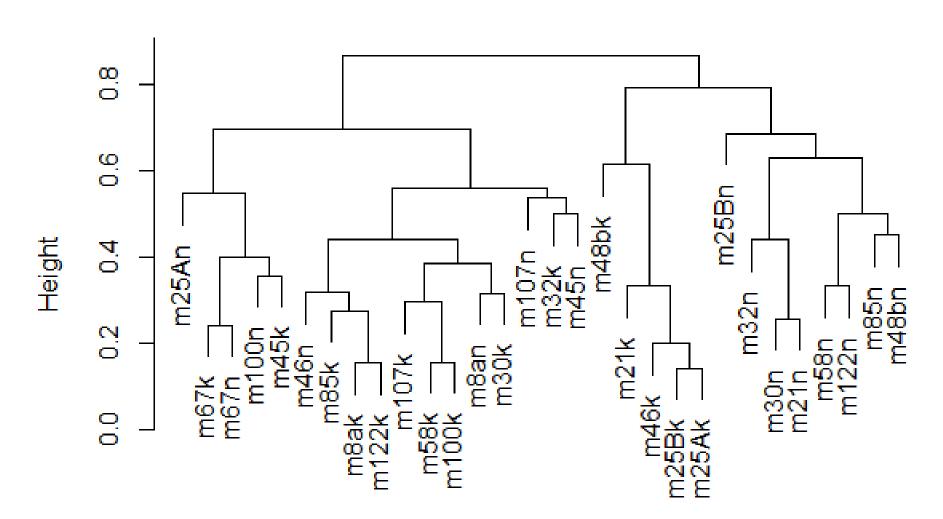
beta0\$beta.sor - to nas interesuje

```
beta0$beta.sor
                               m67k
                                                                       m85k
           m58k
                     m58n
                                         m67n
                                                   m32k
                                                             m32n
                                                                                 m85n
                                                                                           m8ak
m58n
     0.6086957
m67k
     0.3157895 0.6666667
m67n
     0.4285714 0.6000000 0.2432432
     0.4146341 0.6470588 0.4883721 0.6000000
m32n
     0.5813953 0.5094340 0.6444444 0.5714286 0.5833333
     0.3000000 0.5200000 0.5238095 0.5897436 0.4666667 0.4893617
     0.4500000 0.4000000 0.6190476 0.6410256 0.5111111 0.4893617 0.3181818
m85n
     0.2631579 0.5416667 0.4000000 0.4594595 0.3488372 0.5111111 0.2380952 0.4761905
m8ak
     0.3846154 0.5510204 0.6097561 0.6315789 0.5000000 0.6521739 0.3488372 0.3953488 0.3170732
     0.2631579 0.5833333 0.4500000 0.5675676 0.4883721 0.6000000 0.3333333 0.3809524 0.3000000
     0.5555556 0.5217391 0.5263158 0.3714286 0.6097561 0.4418605 0.5500000 0.5500000 0.4210526
m122k 0.3953488 0.5849057 0.4666667 0.5238095 0.3750000 0.4800000 0.2765957 0.4468085 0.1555556
m122n 0.5454545 0.3333333 0.6086957 0.5348837 0.5918367 0.4117647 0.5416667 0.5000000 0.4347826
m100k 0.1578947 0.6250000 0.3500000 0.4594595 0.3488372 0.6000000 0.3333333 0.5238095 0.2000000
m100n 0.4509804 0.5737705 0.3962264 0.4000000 0.5714286 0.4827586 0.5636364 0.6000000 0.4716981
m107k 0.2972973 0.6595745 0.5897436 0.6666667 0.4761905 0.6818182 0.3658537 0.5121951 0.2307692
m107n 0.5294118 0.5081967 0.6981132 0.6800000 0.5357143 0.6206897 0.4909091 0.5636364 0.4339623
     0.2682927 0.6470588 0.2558140 0.4000000 0.4347826 0.5416667 0.4666667 0.55555556 0.3953488
m45n 0.4925373 0.5064935 0.4782609 0.5454545 0.5000000 0.5945946 0.4647887 0.4647887 0.4782609
     0.5714286 0.6842105 0.5333333 0.4074074 0.6363636 0.6000000 0.5625000 0.6875000 0.4000000
     0.5428571 0.4666667 0.5675676 0.4117647 0.6000000 0.3809524 0.5897436 0.5897436 0.4594595
m25Bk 0.6000000 0.7714286 0.6296296 0.5000000 0.8000000 0.6875000 0.6551724 0.7241379 0.5555556
m25Bn 0.7600000 0.6000000 0.7037037 0.5833333 0.8666667 0.6875000 0.7241379 0.6551724 0.7037037
m25Ak 0.6000000 0.7714286 0.6296296 0.5000000 0.8000000 0.6875000 0.6551724 0.7241379 0.5555556
```

#Dendrogram z niepodobieństwem Sorensena

clust.soren<-hclust(beta0\$beta.sor, "complete")
plot(clust.soren)</pre>

Cluster Dendrogram

Metody ordynacji pośredniej

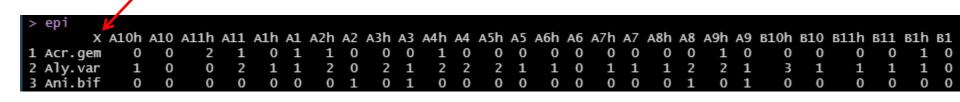
Jak działają?

```
#Nie są celem samym w sobie
#Grupują obiekty w określonym porządku/kolejności
#Dane wielowymiarowe redukowane do niskowymiarowych
#Zakładają, że istnieje bazowa struktura danych
#Różnice w składzie gatunkowym tłumaczone przez zmienne (charakteryzujące
strukturę ugrupowań organizmów lub pośrednio opisujące parametry
środowiska) według prostego modelu odpowiedzi. Metody ordynacyjne służą
identyfikacji tej podstawowej zależności
#Wiele możliwych zmiennych. Które są ważne?
#Dają globalny, holistyczny obraz, w przeciwieństwie do regresji, która daje
lokalny, indywidualistyczny i redukcjonistyczny pogląd
```

Zanim zaczniemy...

#Pusta komórka w prawym górnym rogu naszej tabelki jest ważna #Jeśli będzie tam jakaś zawartość, R wywali błąd #Jak powiedzieć R, że ta komórka jest pusta? #Jeśli zrobimy csv z naszego pliku exela i wrzucimy w R, będzie on wyglądał tak:

#Puste pole z exela R musi czymś wypełnić (dla R nie jest to wartość NA, bo mu tego nie powiedzieliśmy), więc domyślnie wrzuca X, którego musimy się pozbyć

Jak usunąć X?

#Klikamy prawym przyciskiem myszy w nasz plik csv i wybieramy opcję "edytuj"

#Plik otworzy się w notatniku

```
|; | 10h; A10; A11h; A11; A1h; A1; A2h; A2; A3h; A3; A
h; N8; O1h; O1; O2h; O2; O3h; O3; P1h; P1
Acr.gem;0;0;2;1;0;1;1;0;0;0;1;0;0;0;0;0;0
Aly.var;1;0;0;2;1;1;2;0;2;1;2;2;2;1;1;0;1
Ani.bif;0;0;0;0;0;0;0;1;0;1;0;0;0;0;0;0;0
Art.art;1;0;1;0;1;1;2;0;0;1;2;1;1;0;1;0;1
Art.atr;0;0;0;0;0;1;0;1;1;1;0;0;0;0;0;0;0
Art.did;1;2;0;1;1;2;1;1;0;1;1;1;1;0;1;1;1
Art.rad;0;0;0;0;1;0;0;0;0;0;0;0;0;0;0;0;0
```

#Potem usuwamy średnik w lewym górnym rogu

Jak powinna wyglądać nasza ramka danych (macierz), zanim każemy R zrobić ordynację?

#Dla nas bardziej intuicyjne jest, przedstawienie tabelki tak: #W kolumnach poletka #W wierszach gatunki

#Niemniej jednak, jeśli wrzucimy tabelkę w takiej postaci, dla R będzie to nieczytelne

Błąd może i nie wyskoczy, ale cała analiza będzie zrobiona nieprawidłowo i na odwrót

Co trzeba zrobić?

#Zamienić kolumny z wierszami:
epi.t<-t(epi)</pre>

```
epi.t
     Acr.gem Aly.var Ani.bif Art.art Art.atr Art.did Art.rad Art.spa Art.vin Ath.rua Ath.spe Bac.arc Bac.bec
A10h
A11h
                                               0
                                                                0
                                                                                  0
                                                                                           0
                                                                                                   0
A1h
                                               0
                                                                                  0
                                                                                           0
                                                                                                    0
                                                                                                                     0
A2h
                                               0
                                                                0
                                                                                           0
                                                                                                   0
                                                                                                                     0
A3h
A4h
                                                                           Bue.gri Bue.sch Cal.ads Cal.gla Cal.sal
     Bac.lau Bac.rub Bct.dry Bia.glo Bry.fus Bry.imp Bue.dis Bue.eru
A10h
A11h
            0
                    0
                             0
                                                                0
                                                                         0
                                                                                  0
                                                                                           0
                                                                                                   0
                                                                                                            0
                                      0
                                               0
                                                                                                                     1
A1h
                                               0
                                                                                  0
                                                                                                                     0
A2h
                    0
                             0
                                      0
                                                       0
                                                                0
                                                                         0
                                                                                  0
                                                                                           0
                                               0
                                                                                                   0
                                                                                                            0
                                                                                                                     0
A3h
                                                                                  0
                                                                                                    0
                                                                                                            0
                                                                                                                     0
A4h
              Clp.pyr Can.xan Crb.ant Cet.cet Cha.bra Cha.bru Cha.chl
                                                                           Cha.chr Cha.fer Cha.fur Cha.gra Cha.pha
A10h
A11h
                                      0
                                               0
                                                       0
                                                                0
                                                                         0
                                                                                  3
                                                                                           0
                                                                                                   0
A1h
                                                                0
A2h
                                      0
                                                       0
                                                                         0
                                                                                           0
                                                                0
                                                                                                                     0
A3h
                                                        0
                                                                0
                                                                                           0
                                                                                                   0
A4h
                                                       0
                                                                                                   0
```

#Teraz jest OK, możemy ruszać

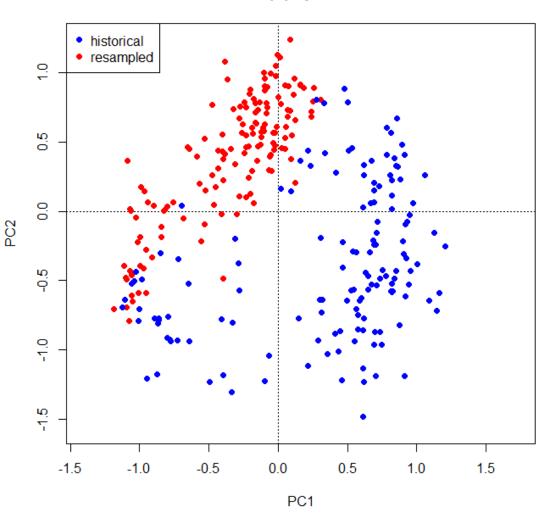
PCA (Principal Component Analysis)

#Wyliczenie głównych składowych – sztucznych zmiennych; loadings

#Zmienne te to liniowe kombinacje cech, skorelowane ze sobą

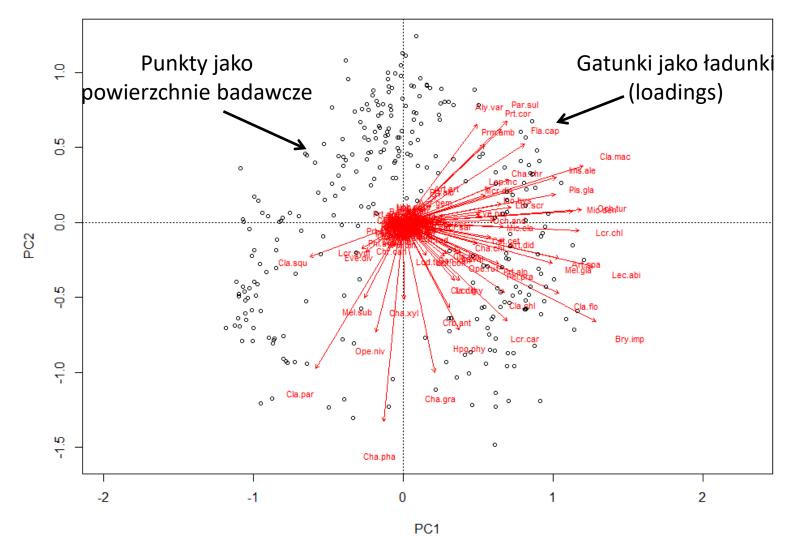
#Kilka głównych składowych pozwala wyjaśnić większość zmienności

PCA epiphytes sites

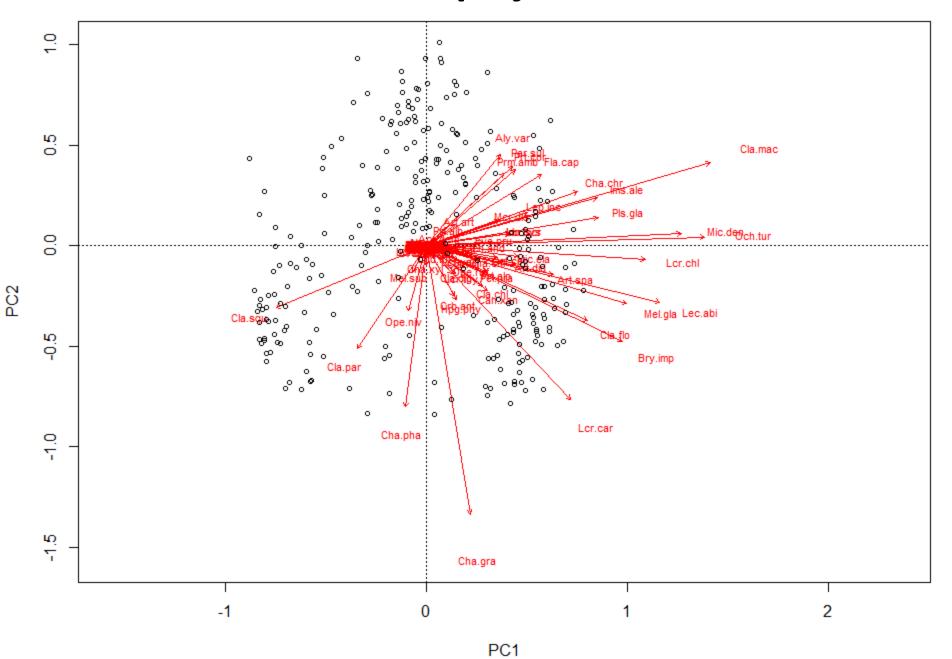
PCA w R

```
library(vegan)
pca1<-rda(epi.t)
biplot(pca1, choices = c(1, 2), type = c("text", "points"))</pre>
```


- #Czy w tym przypadku przedstawianie gatunków jako "ładunki" ma sens? #Oczywiście, że ma, ale wykres nieczytelny ze względu na dużą liczbę gatunków
- #Rozwiązanie? zmniejszenie wpływu gatunków rzadkich (występujących w niskich pokryciach) na wyniki.
- #Robi to funkcja vegan::downweight()
- #Downweightning przeprowadzamy na zbiorze wyjściowym:

Lepiej?


```
#Może i lepiej, ale wykres wciąż wydaje się nieczytelny
```

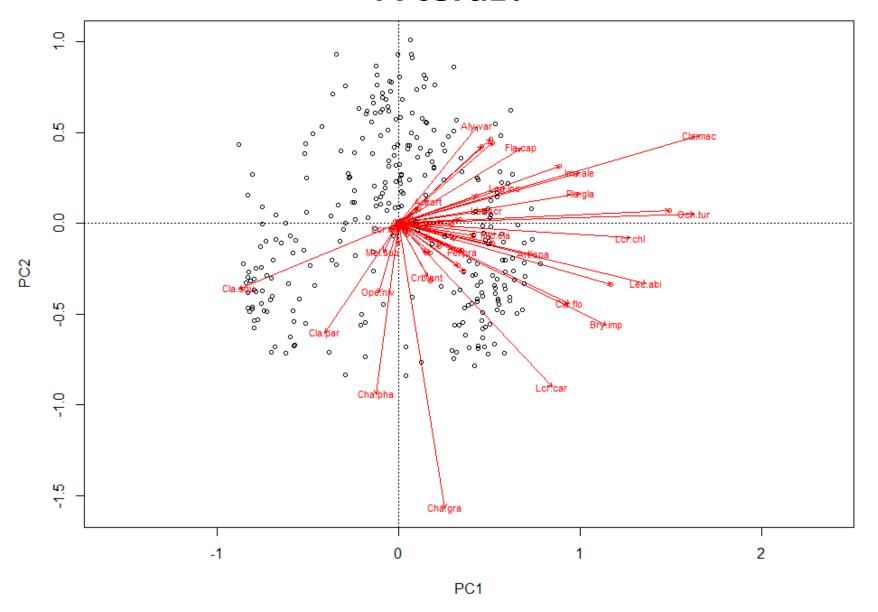
#Inne rozwiązanie – ręczne usunięcie gatunków "zbitych" w chmurę w środku układu współrzędnych, ale trzeba o tym napisać, prezentując rycinę w publikacji

Albo jeszcze inne (dla leniwych) – funkcja vegan::orditorp(), która automatycznie wyrzuca te gatunki, które się pokrywają:

```
biplot(pca.down, choices = c(1, 2))
orditorp (pca.down, display = 'sp', col="red")
```

#Rozwiązanie dobre gdy liczba gatunków jest niewielka

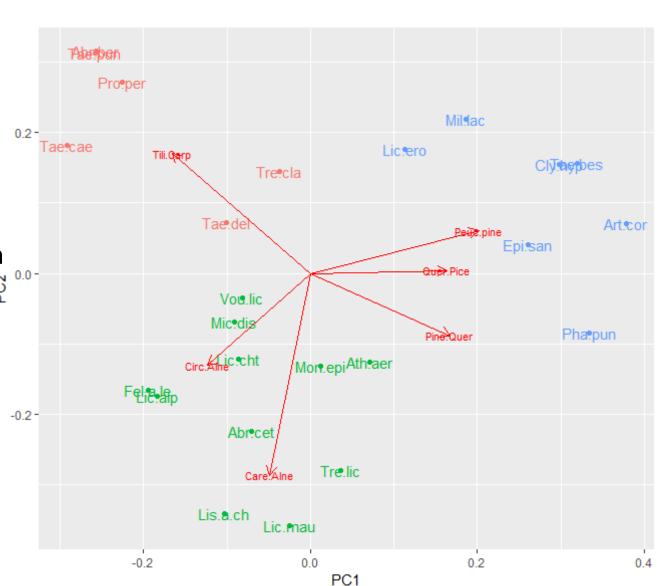
A teraz?

#Duża plastyczność PCA – jako loadings można pokazywać zarówno gatunki (species), jak i powierzchnie (sites)

#Inny zbiór danych:

#Punkty z nazwami to współrzędne gatunków grzybów naporostowych (species), a loadings to 2 octoborowiska leśne (sites)

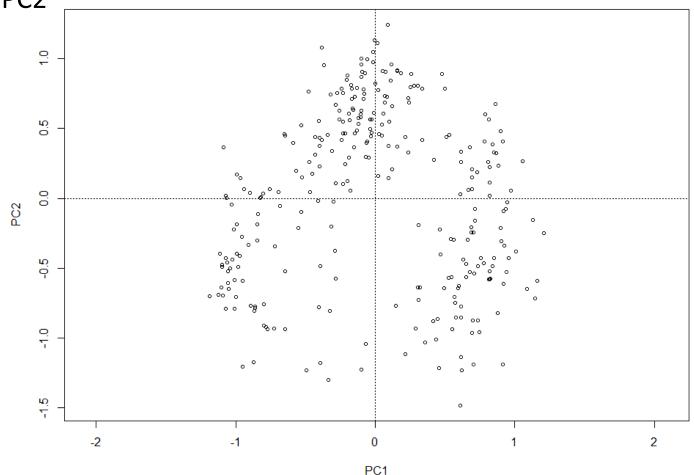

#Wróćmy do naszych porostów

#Na wykresie widzimy, że wydzieliły nam się dwie chmury punktów – jak to interpretować?

#Wiemy, że badaliśmy zmiany składu gatunkowego porostów w czasie (dane historyczne z lat 80 vs. dane aktualne z 2014 r.), można przypuszczać, że to czas był główną zmienną wpływającą na rozrzut punktów, a główny podział nastąpił

wzdłuż osi PC1 i (lub) PC2

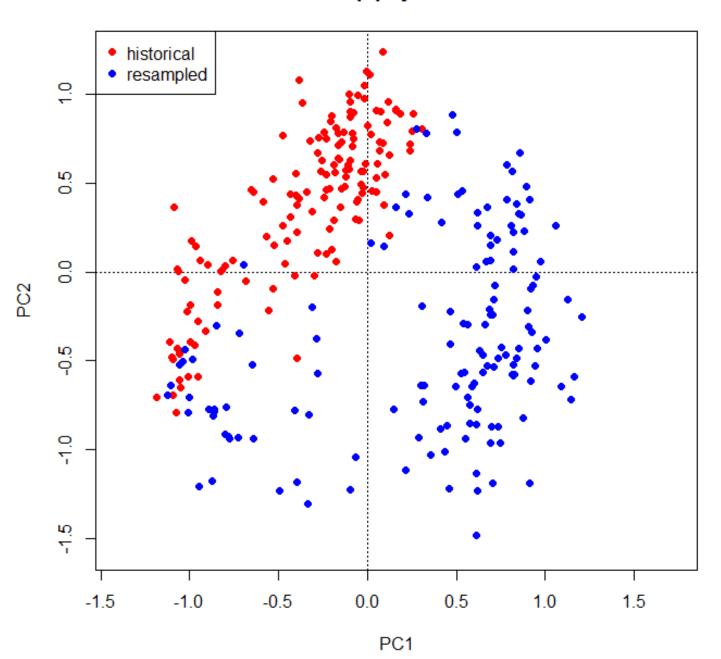
#No to wrzućmy sobie czas jako faktor na PCA. #Jak to zrobić – pokolorujemy punkty na czerwono i niebiesko:

names1<-rep(c("h","n"), 144) #obiekt niosący informację, które poletko jest historyczne (h), a które powtórzone (n)

scores (pca1) \$sites [,1] #ekstrakcja współrzędnych punktów dla PC1

scores(pca1)\$sites[,2]#ekstrakcja współrzędnych punktów dla PC2

PCA epiphytes sites

PCA w ggplot2

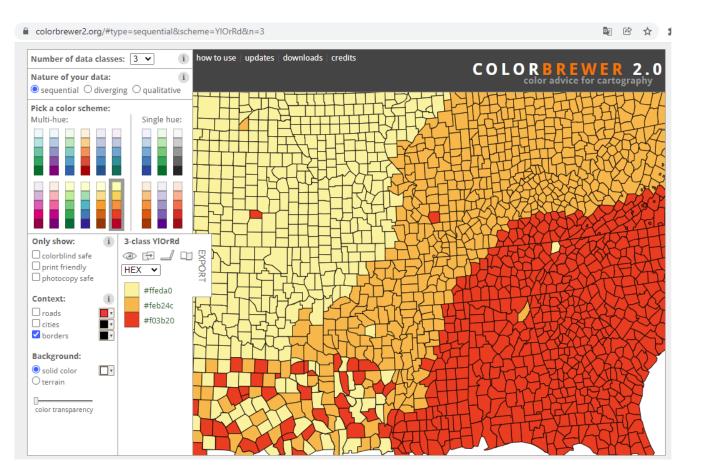
```
#Bazowe funkcje wizualizujące ordynacje w vegan dają brzydkie obrazki
#Trzeba założyć, że zarówno recenzent, jak i czytelnik będą wzrokowcami –
cóż... chyba wszyscy kochamy obrazki
# Ponadto, kod przedstawiony 2 slajdy wcześniej nieintuicyjny oraz przydługi
#Dlatego zróbmy to PCA w ggplot – robi się łatwiej i szybciej
#Plus o wiele więcej możliwości "tunningu" naszego obrazka
#Zaczynamy od ekstrakcji współrzędnych poletek (punktów na wykresie):
scores (pca1) $sites[,1]#ekstrakcja współrzędnych punktów dla PC1
scores(pca1) $sites[,2]#ekstrakcja współrzędnych punktów dla PC2
scores.pca<-as.data.frame(cbind(scores(pca1)$sites[,1],</pre>
scores(pca1)$sites[,2]))
names(scores.pca)<-c('PCA1', 'PCA2')</pre>
```

#Tak samo współrzędne można ekstrahować dla gatunków – zamiast "sites" dajemy "species"

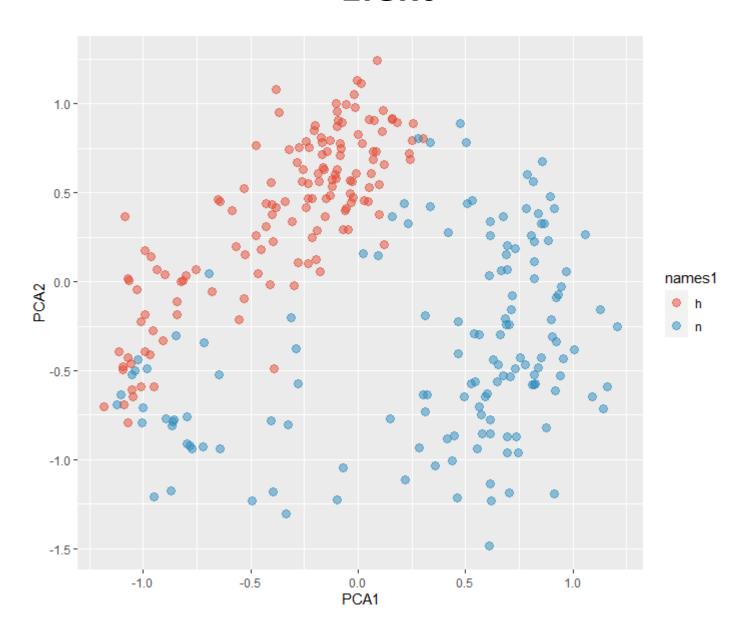
A potem...

names1<-rep(c("h","n"), 144) #obiekt niosący informację, które poletko jest historyczne (h), a które powtórzone (n)

ggplot(scores.pca)+geom_point(aes(x=PCA1, y=PCA2,
col=names1),alpha=0.5,size=3,shape=19)+
scale_colour_manual(values=c("#e34a33", "#2b8cbe"))

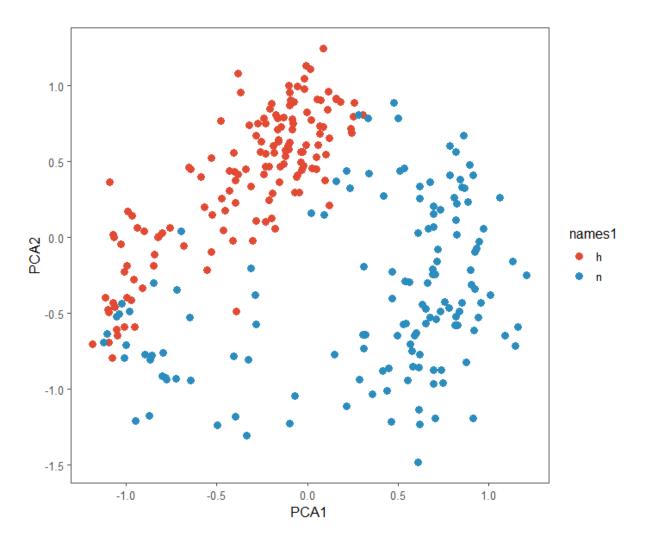

Efekt

Co może nam się nie podobać?

```
#Półprzezroczyste punkty – usuwamy "alpha=0.5"
ggplot(scores.pca)+geom_point(aes(x=PCA1, y=PCA2,
col=names1), size=3, shape=19)+
scale_colour_manual(values=c("#e34a33", "#2b8cbe"))
#Szare tło, które usuwamy tak:
library(ggthemes)
ggplot(scores.pca)+geom_point(aes(x=PCA1, y=PCA2,
col=names1), size=3, shape=19)+
scale_colour_manual(values=c("#e34a33",
"#2b8cbe"))+theme_few()
```


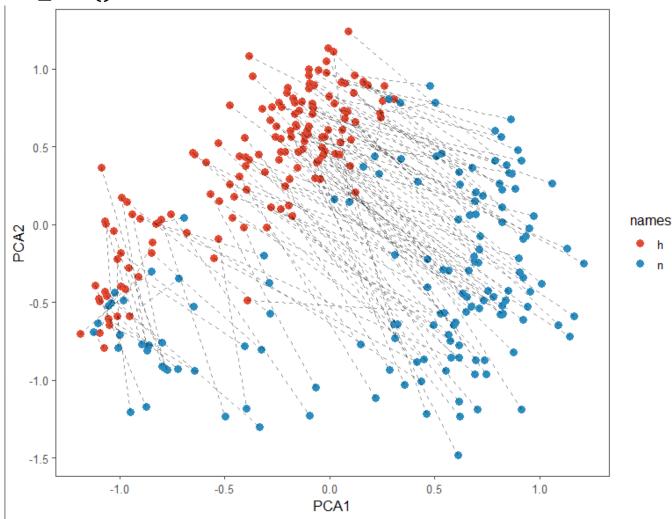
Co możemy dodać?

#Linie łączące ze sobą poletka historyczne i powtórzone #Czasem przydatne – pokazują, czy zmiany w składzie gatunkowym są kierunkowe, czy też nie #zaczynamy od stworzenia obiektu z plot.id (ja zrobiłem z ręki w exelu):

```
20
                                                               20
                                                                   21
                                                                        21
                                                                            22
                                           18
                                                                                                 24
                                               30
                                           30
                                                           32
                                                                        33
                                                                            34
                          40
                              40
                                          42
                                              42
                                                   43
                                                       43
                                                           44
                                                               44
                                                                   45
                                                                        45
                                                                            46
                                                                                                 48
                      51
                          52
                             52
                                  53
                                     53
                                           54
                                               54
                                                   55
                                                       55
                                                           56
                                                               56
                                                                    57
                                                                        57
                                                                            58
                                                                                                 60
                              64
                                  65
                                           66
                                               66
                                                       67
                                                           68
                                                               68
                                                                        69
                                           78
                                                       79
                                                           80
                                                           92
                                         102 102 103 103 104 104 105 105 106 106
        110 110 111 111 112 112 113 113 114 114 115 115 116 116 117 117 118 118
        122 122 123 123 124 124 125 125 126 126 127 127 128 128 129 129 130 130 131
133 133 134 134 135 135 136 136 137 137 138 138 139 139 140 140 141 141 142 142 143 143 144 144
```

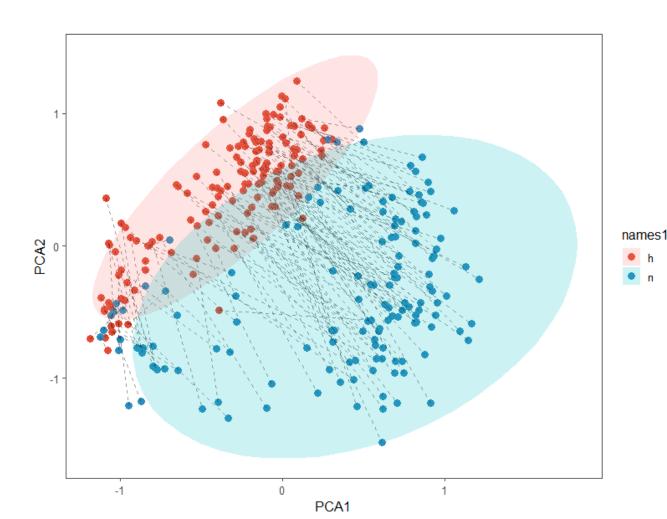
A teraz pora na ggplot

```
ggplot(scores.pca)+geom_point(aes(x=PCA1, y=PCA2,
col=names1),size=3,shape=19)+
  scale_colour_manual(values=c("#e34a33", "#2b8cbe"))+
geom_line(aes(x=PCA1, y=PCA2, group=poletko.id), alpha=0.4,
linetype='dashed')+theme_few()
```


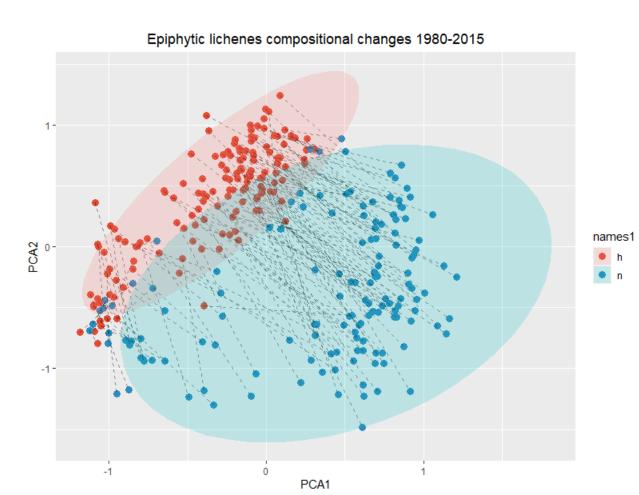
Mało? A może by tak narysować elipsy...

```
ggplot(scores.pca)+geom_point(aes(x=PCA1, y=PCA2,
col=names1),size=3,shape=19)+scale_colour_manual(values=c("#e34a33",
"#2b8cbe"))+geom_line(aes(x=PCA1, y=PCA2, group=poletko.id), alpha=0.4,
linetype='dashed')+stat_ellipse(aes(x=PCA1,y=PCA2,fill=names1),
geom="polygon", level=0.95, alpha=0.2)+theme_few()
```


Dodajmy jeszcze tytuł obrazkowi

```
ggplot(scores.pca)+geom_point(aes(x=PCA1, y=PCA2,
col=names1),size=3,shape=19)+scale_colour_manual(values=c("#e34a33",
"#2b8cbe"))+geom_line(aes(x=PCA1, y=PCA2, group=poletko.id), alpha=0.4,
linetype='dashed')+stat_ellipse(aes(x=PC1,y=PC2,fill=names1),geom="polygo
n", level=0.95, alpha=0.2)+ggtitle("Epiphytic lichenes compositional
changes 1980-2015")+theme(plot.title = element_text(hjust = 0.5))
```


Co jeszcze można zrobić?

#Np. bogactwo gatunkowe poletek (obiekt "sp.rich" zawiera 2 kolumny: plot id oraz liczbę gatunków per plot) wyrazić za pomocą różnych rozmiarów punktów:

```
ggplot(scores.pca)+geom_point(aes(x=PCA1, y=PCA2, col=names1,
size=sp.rich),alpha=0.5,shape=19)+scale_colour_manual(values=c("#e34a33",
"#2b8cbe"))+geom_line(aes(x=PCA1, y=PCA2, group=poletko.id), alpha=0.4,
linetype='dashed')+stat_ellipse(aes(x=PC1,y=PC2,fill=names1),geom="polygo
n", level=0.95, alpha=0.2)+ggtitle("Epiphytic lichenes compositional
changes 1980-2015")+theme(plot.title = element_text(hjust = 0.5))
```

Epiphytic lichenes compositional changes 1980-2015 names1 PCA2 traity\$Rich

PCA1

Czy zmiany w czasie rzeczywiście ważne?

#Wobec tego, jak obliczyć procent zmienności wyjaśnionej przez dwie pierwsze osie ordynacyjne?

#Wejdźmy sobie w obiekt, w którym siedzi nasze PCA

```
Total inertia = 46.06 Total inertia = 46.06 Eingenvalue PC1 = 13.822 Eingenvalue PC2 = 5.888
```

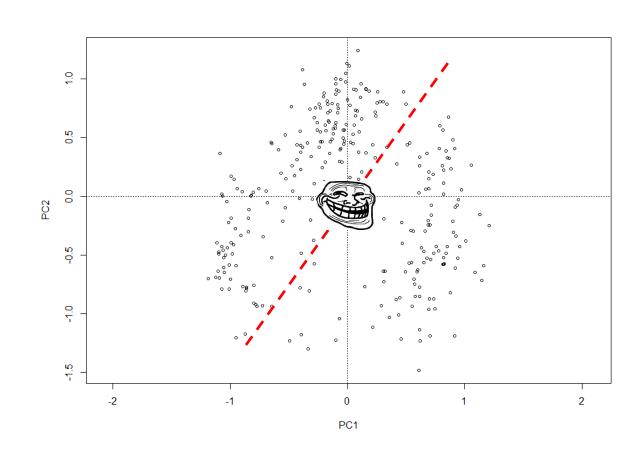
Eingenvalue PC1/Total inertia Eingenvalue PC2/Total inertia = 0.300 (30%) = 0.127 (13%)

#Ale...

#Na wykresie widać, że ten podział wzdłuż PC1 i PC2 mógł być tylko częściowy #Co teraz?

#Źle przeprowadzona analiza? Co robić?

#Można zostawić tak jak jest, albo, jeżeli recenzent to wyłapie, być może kazać będzie zrobić to samo PCA wzdłuż osi pierwszej (PC1) i trzeciej (PC3) lub 2 i 3 #Albo można transformować dane...

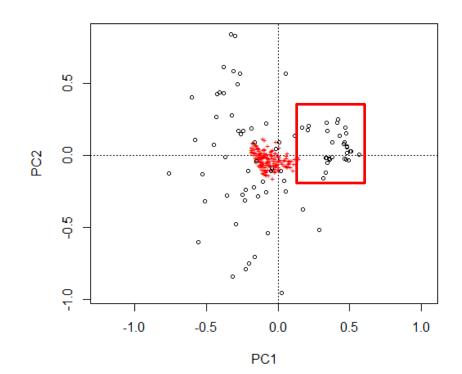

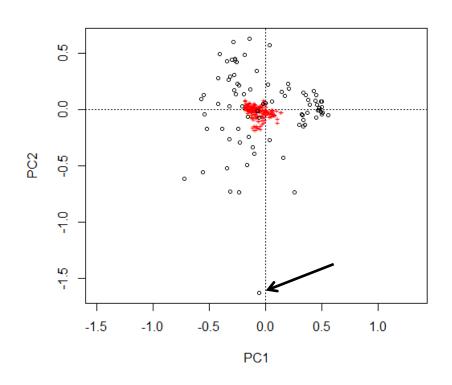
Po co transformować dane?

#Gdy mamy do czynienia z pomiarami w obrębie jednej cechy, pomiędzy którymi są duże różnice

#Gdy obecne są powierzchnie odstające (outliery)

#Gdy nasze dane skupiają się w jednym obszarze przestrzeni ordynacyjnej #Gdy rozrzut danych surowych nie w pełni satysfakcjonujący sposób oddaje wzorzec lub różnice, które można interpretować ekologicznie

Metody transformacji danych

decostand(x, method="...")

The function offers following standardization methods for community data:

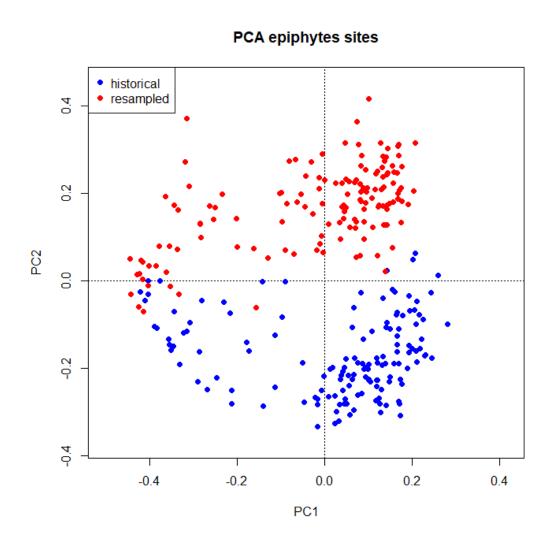
- total: divide by margin total (default MARGIN = 1).
- max: divide by margin maximum (default MARGIN = 2).
- frequency: divide by margin total and multiply by the number of non-zero items, so that the
 average of non-zero entries is one (Oksanen 1983; default MARGIN = 2).
- normalize: make margin sum of squares equal to one (default MARGIN = 1).
- range: standardize values into range 0 ... 1 (default MARGIN = 2). If all values are constant, they will be transformed to 0.
- rank, rrank: rank replaces abundance values by their increasing ranks leaving zeros
 unchanged, and rrank is similar but uses relative ranks with maximum 1 (default MARGIN =
 1). Average ranks are used for tied values.
- standardize: scale x to zero mean and unit variance (default MARGIN = 2).
- pa: scale x to presence/absence scale (0/1).
- chi.square: divide by row sums and square root of column sums, and adjust for square root
 of matrix total (Legendre & Gallagher 2001). When used with the Euclidean distance, the
 distances should be similar to the Chi-square distance used in correspondence analysis.
 However, the results from cmdscale would still differ, since CA is a weighted ordination
 method (default MARGIN = 1).
- hellinger: square root of method = "total" (Legendre & Gallagher 2001).
- log: logarithmic transformation as suggested by Anderson et al. (2006): log_b (x) + 1 for x > 0, where b is the base of the logarithm; zeros are left as zeros. Higher bases give less weight to quantities and more to presences, and logbase = Inf gives the presence/absence scaling. Please note this is not log(x+1). Anderson et al. (2006) suggested this for their (strongly) modified Gower distance (implemented as method = "altGower" in vegdist), but the standardization can be used independently of distance indices.

Normalizacja

porosten.norm<-decostand(epi.t, method="normalize")
pca.porosten.norm <-rda(porosten.norm)</pre>

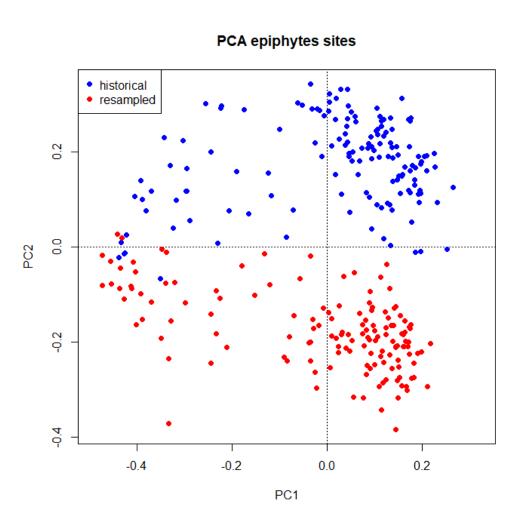
#Kod do stworzenia obrazka w ggplot2 taki sam, jak poprzednio

#Pamiętajmy o ponownej ekstrakcji współrzędnych i podmiance obiektów

Spierwiastkowanie

porosten.hell<-decostand(epi.t, method="hellinger")
pca.porosten.hell <-rda(porosten.hell)</pre>

Która metoda transformacji lepsza?

```
#Nie ma lepszej i gorszej

#Najczęściej używane to: range, normalize, standardize, log i pa

#Metodę transformacji zawsze dobieramy do danych, z jakimi pracujemy

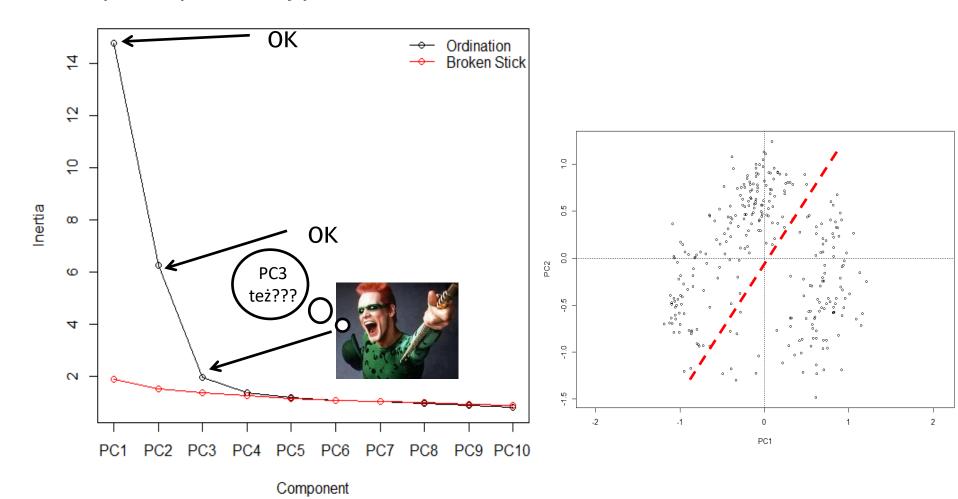
#Najlepiej intuicyjnie przeprowadzić kilka rodzajów transformacji i wybrać taki
wykres, który najlepiej tłumaczy różnice czy dany proces w kontekście
```

#Transformacji danych nie trzeba przeprowadzać, jeżeli rozrzut surowych danych w przestrzeni ordynacyjnej jest satysfakcjonujący dla badacza

ekologicznym

Diagnoza poprawności analizy (metoda złamanego kijka)

screeplot(pca1, type='lines', bstick=TRUE)

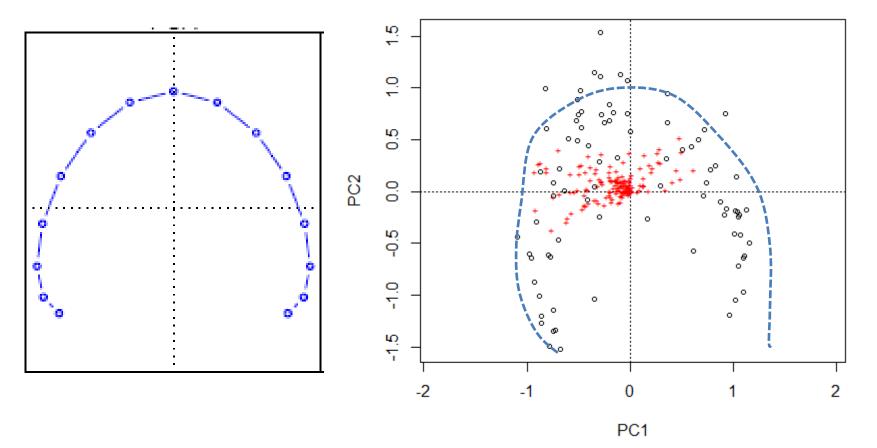

Artefakt PCA: efekt podkowy (horseshoe effect)

#Gdy gradient jest za długi, dane układają się w charakterystyczny sposób, przypominający podkowę.

#Przyczyna: nieprawidłowe uporządkowanie danych wzdłuż pierwszej osi (dane upakowywane "na siłę" na końcach gradientu).

#Wtedy PCA nie jest odpowiednią metodą do analizy zbioru danych

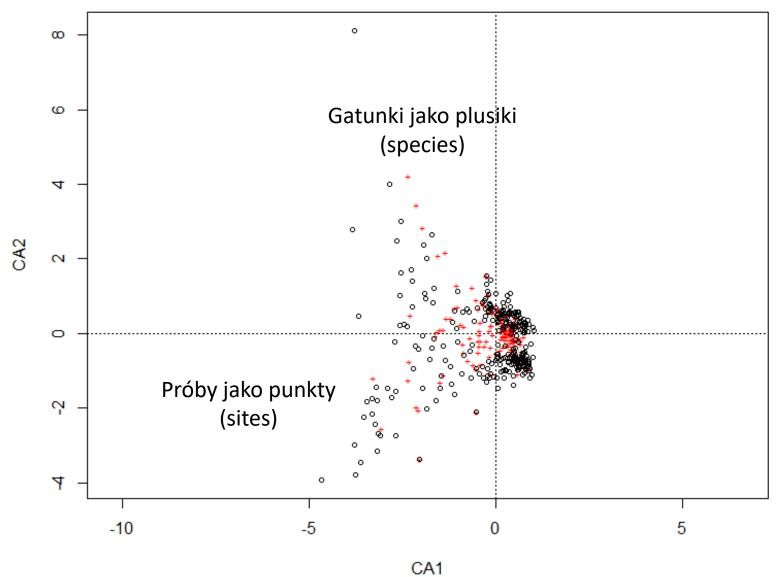

CA (Correspondence Analysis)

#Do analizy krótkich gradientów – jak obliczyć długość gradientu, będzie potem #Nie wylicza głównych składowych, lecz przyjmuje arbitralne wskaźniki #Dla gatunków w obrębie poletek wylicza średnie ważone wartości #Następnie wylicza nowe wartości uśredniając je, by miały jednakowe wagi (korespondowały ze sobą)

CA w R

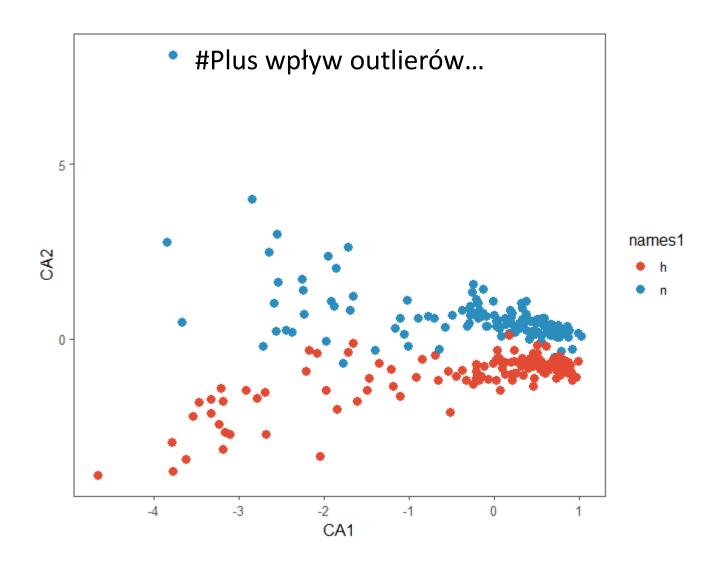
```
ca1<-cca(dane)
plot(ca1, display=c("sites", "species")</pre>
```


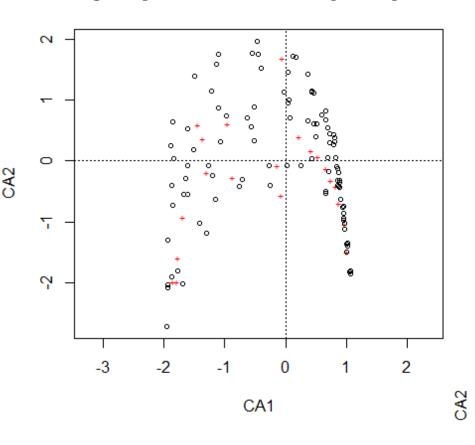
CA na danych z porostów w ggplot2

```
#Ekstrakcja wpółrzędnych poletek:
scores.ca<-as.data.frame(cbind(scores(ca1)$sites[,1],
scores(ca1)$sites[,2]))
names(scores.ca)<-c('CA1', 'CA2')</pre>
#wykres:
ggplot(scores.ca)+geom_point(aes(x=CA1, y=CA2,
col=names1), size=3, shape=19)+
scale_colour_manual(values=c("#e34a33",
"#2b8cbe"))+theme_few()
```

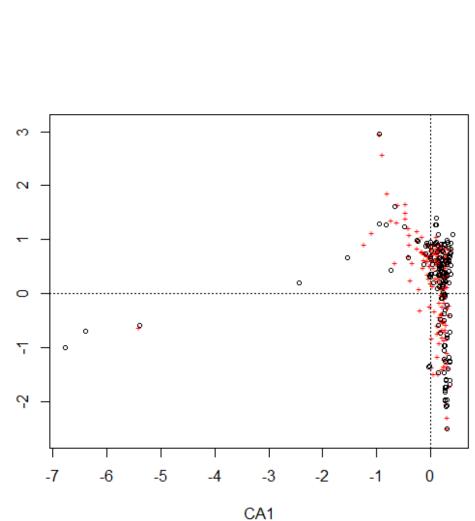
#Dla porostów lepsza wydawała się PCA #Przy CA mamy upakowanie poletek na końcu gradientu

Częsty artefakt przy CA: efekt łuku (arch effect)

#Przy porostach nie było, ale punkty upakowane przy końcu gradientu #Jak uniknąć efekt łuku? – Zrobić DCA

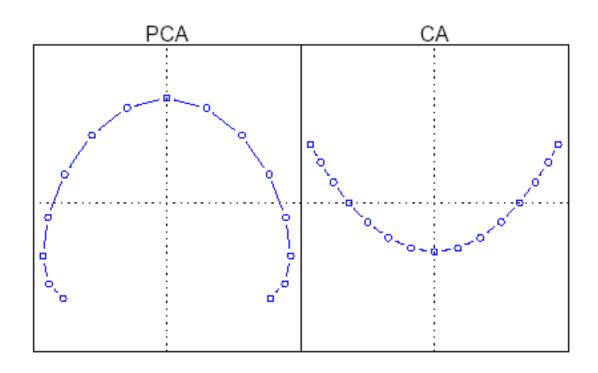

DCA (Detrended Correspondence Analysis)

#Detrending usuwa "fałszywą" krzywiznę w ordynacji pojedynczych "silnych" gradientów

#Reskalowanie służy prawidłowemu rozmieszczaniu prób "upakowanych" na końcach gradientu

#Współrzędne DCA wyrażone w jednostkach odchyleń standardowych, a nie w jednostkach abstrakcyjnych (jak przy PCA i CA)

Kiedy używać PCA, a kiedy CA/DCA?

Najpierw przeprowadź analizę DCA i zobacz jaka jest długość gradientu wzdłuż DCA 1

Jeżeli gradient jest krótszy niż 3(2; 2.5) SD użyj PCA

Jeżeli gradient jest dłuższy niż 3(2; 2.5) SD użyj CA lub DCA

Jeżeli w PCA widać "podkowę", zrób CA Jeżeli w CA widać "efekt łuku", zrób DCA

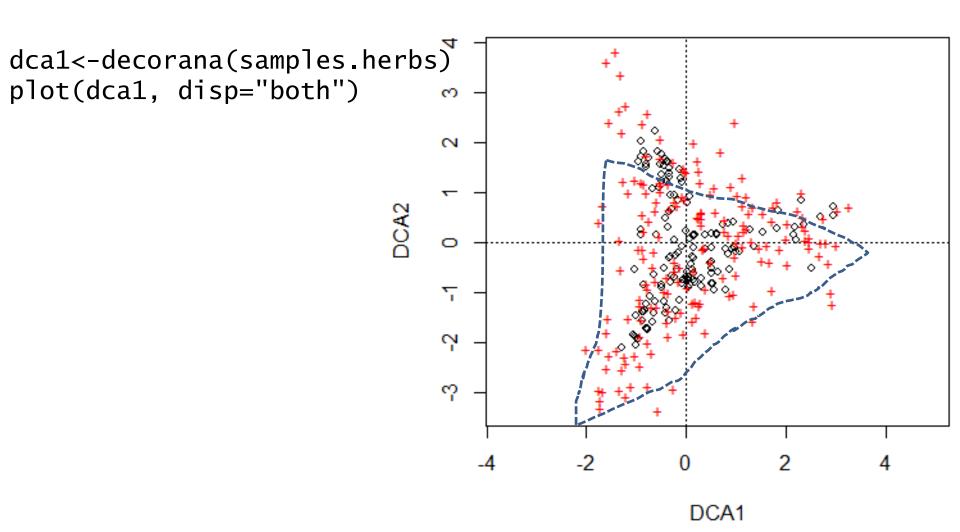
Jeśli wynik nadal nie jest satysfakcjonujący – pokombinuj z transformacjami danych i porównaj wyniki różnych ordynacji #dane w lasy.legowe zawierają spisy roślin naczyniowych runa leśnego na 144 powierzchniach (10x10 m każda) w lasach łęgowych

```
legi.dca<-decorana(lasy.legowe)
legi.dca</pre>
```

```
legi.dca
call:
decorana(veg = lasy.legowe)
Detrended correspondence analysis with 26 segments.
Rescaling of axes with 4 iterations.
                 DCA1 DCA2 DCA3
                                      DCA4
Eigenvalues 0.5667 0.5865 0.4240 0.3070
Decorana values 0.7212 0.5274 0.3865 0.2791
               4.2485 4.3550 3.5772 3.1609
Axis lengths
```

#Długością gradientu jest długość pierwszej osi ordynacyjnej (DCA1). W tym przypadku jest to 4.2485 SD > 2SD, czyli trzeba zrobić DCA, bo gradient bardzo długi

DCA w R

#Artefakt przy DCA – efekt trójkąta – gradient za długi #Alternatywa – analiza DCCA (niedostępna w R, ale dostępna w CANOCO) #Inna opcja – zrobić NMDS (o nim później)

DCA w ggplot2

```
#Kod ggplot2 taki sam, jak przy PCA/CA
#Jedyna różnica tkwi w ekstrakcji współrzędnych poletek:
#Poprzednio funkcja scores wypluwała listę, złożoną z 2 poziomów:
$species
$sites
#przy DCA jest ramka danych:
```

```
> scores(dca1)
                          DCA2
                                         DCA3
                                                       DCA4
A10h -0.2027879547 -0.34999702
                                0.0864932074
                                              6.319943e-02
A11h -0.5132556311 -0.21540632 -0.0595387368
                                              1.206227e-01
A1h
    -0.3192267751 -0.23792235 -0.0676953175
                                              1.045466e-02
A2h
    -0.4449501918 -0.33102039 -0.1403017623
                                               1.807098e-01
A3h
    -0.4326424484 -0.21225550
                                0.0257742945 -5.487861e-02
A4h
     -0.4685358130 -0.29781081 -0.0787295668
                                               6.296208e-02
```

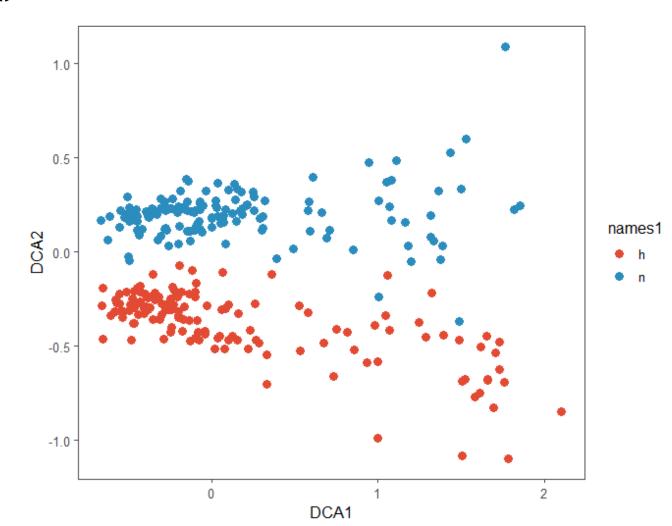
#Współrzędne gatunków wyciągamy tak: scores.dca<-as.data.frame(scores(dca1, choices=c(1,2), display="species"))

DCA1 DCA2
Acr.gem -1.280105250 -0.53763471
Aly.var -1.478125181 -1.12948755
Ani.bif -2.048024321 1.38732551
Art.art -1.041170737 -1.08349774
Art.atr -1.401570787 -0.01608485
Art.did -0.417661704 0.51791830
Art.rad -0.217613129 0.51142205
Art.spa -0.934152213 1.10163264

#Natomiast współrzędne poletek tak:

```
scores.dca<-as.data.frame(scores(dca1, choices=c(1,2), display="sites"))

ggplot(scores.dca)+geom_point(aes(x=DCA1, y=DCA2,
col=names1),size=3,shape=19)+ scale_colour_manual(values=c("#e34a33",
"#2b8cbe"))+theme_few()</pre>
```


Dodawanie wektorów zmiennych pasywnych do PCA/CA/DCA

#Wróćmy do porostów i naszego PCA env.df1 – ramka danych z charakterystykami wymagań ekologicznych gatunków

```
env. df1
                         EIV_K
                                  EIV_F
    4.500000 5.160000 4.375000 4.250000 3.125000 3.718750
    4.555556 5.081633 4.634921 4.241379 3.158730
    4.450980 5.475000 4.215686 4.346939 2.921569
    4.333333 5.290909 4.269841 4.180328 3.253968 4.571429
    4.350000 5.441176 4.300000 4.243243 2.925000 4.100000
            5.388889 4.274194 4.152542 3.225806 4.403226
    4.519231 5.275000 4.211538 4.240000 3.134615
    4.385965 5.380000 4.245614 4.054545 3.350877 4.403509
    4.490566 5.404762 4.339623 4.039216 3.226415 4.169811
10
    4.245283 5.425532 4.188679 4.226415 3.094340 4.320755
             5.292683 4.254902 4.208333 3.058824
12
    4.466667 5.360000 4.266667 4.169492 3.116667 4.350000
13
    4.425926 5.279070 4.148148 4.301887 3.092593 4.203704
    4.562500 5.342105 4.354167 4.108696 3.166667
    4.552632 5.206897 4.473684 4.194444 3.052632 4.026316
    4.242424 5.309091 4.121212 4.241935 3.075758 4.227273
```

```
vektory<-envfit(pca1, env.df1,
permutations = 999, strata = NULL, choices=c(1,2))</pre>
```

#Wszystkie 6 zmiennych istotnie wyjaśnia różnice w składzie gatunkowym porostów. EIV-R i EIV_T najbardziej (największe r2), a w najmniejszym stopniu EIV N (najmniejsze r2)

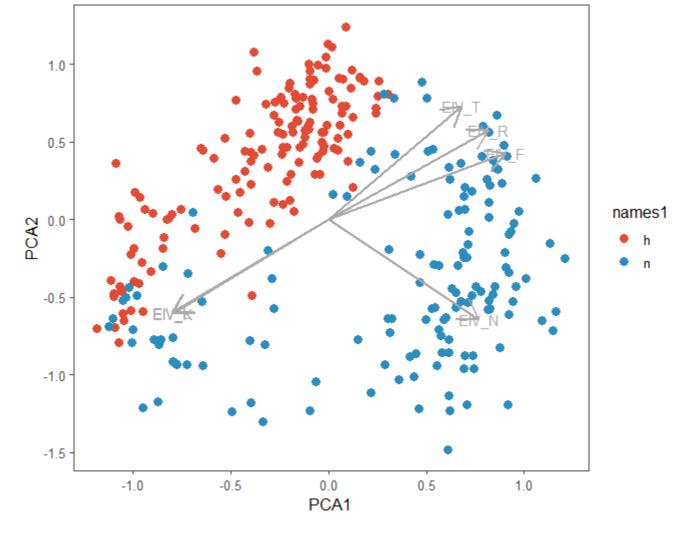
#Pytanie: czy którykolwiek z wektorów może nam powiedzieć coś na temat zmian udziału gatunków o danych wymaganiach ekologicznych w czasie?

#Aby na nie odpowiedzieć, nałóżmy te zmienne na diagram PCA #Najpierw stwórzmy obiekt zawierający dane o współrzędnych początku i końca tych wektorów (na wykresie będą to strzałki):

```
gg.strzalki<-data.frame(PCA1=vektory$vectors$arrows[,1],
PCA2=vektory$vectors$arrows[,2],
lab=rownames(epi.envi$vectors$arrows),
p=epi.envi$vectors$pvals)</pre>
```

#A teraz dodajmy ten obiekt do kodu z obrazkiem:

```
ggplot(scores.pca)+geom_point(aes(x=PCA1, y=PCA2,
col=names1),size=3,shape=19)+
scale_colour_manual(values=c("#e34a33", "#2b8cbe"))+
geom_segment(data=gg.strzalki,aes(x=0, xend=PCA1, y=0,
yend=PCA2),arrow = arrow(length =
unit(0.6,'cm')),color='darkgrey', size=.8)+
geom_text(data=gg.strzalki, aes(x=PCA1,y=PCA2,label=lab),
color="darkgrey")+theme_few()
```


#No i co?

#Nic – brak wyraźnych zmian pod względem udziału gatunków o określonych wymaganiach ekologicznych w czasie (no... może oprócz EIV_N)

#Wniosek – Zmiany w składzie gatunkowym są kierunkowe, ale mogą zależeć od innych czynników, np. typ zbiorowiska leśnego...

NMDS (Non-metric MultiDimensional Scalling)

#Skalowanie metryczne (**PCoA**; **funckja capscale lub cmdscale**) zakłada liniową (metryczną) relację między odległościami ordynacyjnymi a realnymi

#Skalowanie niemetryczne (**NMDS**; **funkcja metaMDS**) rozszerza ten warunek po to, aby znaleźć jakąkolwiek relację

#Metoda bardzo pomocna, gdy inne metody (PCA, CA, DCA) zawodzą

#Ponieważ metaMDS pracuje z liczbami pseudolosowymi, aby uzyskać stabilne wyniki, przed wykonaniem analizy należy "zasiać ziarno", gdzie liczba w nawiasie może być dowolna:

set.seed(15266)

#Domyślnie NMDS używa odległości Bray-Curtisa jako miarę niepodobieństwa składu gatunkowego poszczególnych poletek #W przypadku, gdy użycie odległości Bray-Curtisa generuje niesatysfakcjonujące wyniki, można użyć innych miar niepodobieństwa, które definiuje argument "distance"

```
epi.mds<-metaMDS(epi.t, distance="bray")
#Lub
epi.mds<-metaMDS(epi.t, distance="euclidean")
#Lub
epi.mds<-metaMDS(epi.t, distance="jaccard")
#itd.</pre>
```

#Duża różnorodność metod – ściąga w funkcji "vegdist" z pakietu "vegan"

Usage vegdist(x, method="bray", binary=FALSE, diag=FALSE, upper=FALSE,

Arguments

```
x Community data matrix.
```

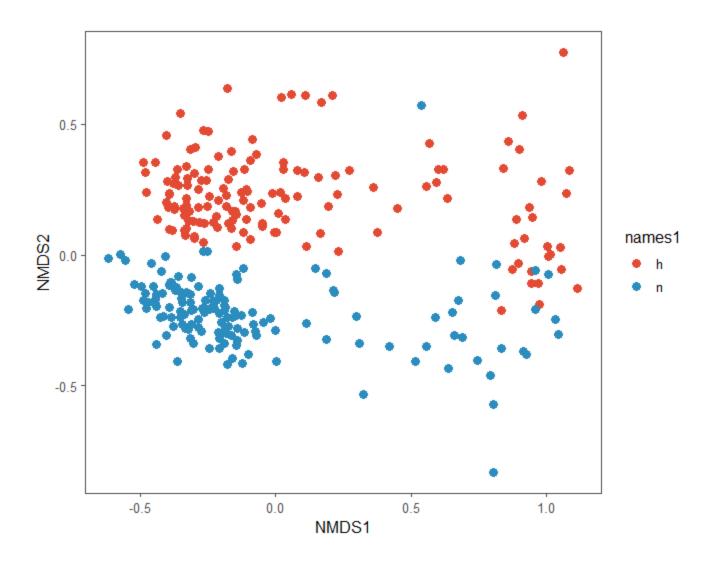
na.rm = FALSE, ...)

Wykres w ggplot2

#ekstrakcja współrzędnych poletek/gatunków tak samo, jak przy DCA

```
scores.mds<-as.data.frame(scores(epi.mds, choices=c(1,2),
display="sites"))

ggplot(scores.mds)+geom_point(aes(x=NMDS1, y=NMDS2,
col=names1), size=3, shape=19)+
scale_colour_manual(values=c("#e34a33",
"#2b8cbe"))+theme_few()</pre>
```


Diagnoza poprawności analizy NMDS

```
#Dwie opcje:
#Funkcja "goodness" z pakietu "vegan" – goodness of fit (GOF) - pokazuje jak
bardzo wynik analizy zafałszowuje realną zmienność kompozycji gatunkowej
poletek badawczych
#Interpretacja:
```

Duże wartości (większe niż 0.2) mówią o dużym zafałszowaniu Małe wartości (mniejsze niż 0.01/0.001) mówią o niskim zafałszowaniu i dobrym dopasowaniu analizy:

```
good1<-goodness(epi.mds)
max(good1)
min(good1)
mean(good1)</pre>
```

```
> good1<-goodness(mds1)
> good1
[1] 0.005294803 0.006824213 0.008415028 0.006600813 0.005294803 0.010744912
[7] 0.012319171 0.009184311 0.012901856 0.010306458 0.011953330 0.005035505
[13] 0.012932511 0.005874651 0.011482612 0.014066376 0.005024934 0.030617995
[19] 0.009633527 0.005513087 0.006100058 0.009195815 0.013785275 0.012011908
[25] 0.010109707 0.008920893 0.026002306 0.023454563 0.018233214 0.012572743
```

```
> mean(good1)
[1] 0.01083353
> max(good1)
[1] 0.03061799
> min(good1)
[1] 0.005024934
> mean(good1)
[1] 0.01083353
```

#good1 – pokazuje GOF dla każdego poletka #W publikacji można podać minimalne, maksymalne i średnie wartości GOF

- #Druga opcja:
- #Obliczenie wartości tzw. stresu ("stress values")
- #Stress values mierzą różnice w odległościach pomiędzy poletkami w przestrzeni ordynacyjnej zredukowanej do dwóch wymiarów (osi NMDS1 i NMDS2) w porównaniu do odległości w całkowitej przestrzeni wielowymiarowej
- #Bardzo małe wartości (mniejsze niż 0.001) mówią o tym, że dwie pierwsze osie wyjaśniają większość zmienności
- #Bardzo duże wartości (większe niż 0.2) mówią, że rozmieszczenie naszych poletek wzdłuż 2 pierwszych osi jest losowe i nie ma żadnego gradientu zmienności czy różnic w składzie gatunkowym:

> epi.mds\$stress [1] 0.1335867

#W naszym przypadku jest w miarę OK

Kiedy używać PCA, a kiedy CA/DCA?

Najpierw przeprowadź analizę DCA i zobacz jaka jest długość gradientu wzdłuż DCA 1

Jeżeli gradient jest krótszy niż 3(2; 2.5) SD użyj PCA

Jeżeli gradient jest dłuższy niż 3(2; 2.5) SD użyj CA lub DCA

Jeżeli w PCA widać "podkowę", zrób CA Jeżeli w CA widać "efekt łuku", zrób DCA

Jeśli wynik nadal nie jest satysfakcjonujący – pokombinuj z transformacjami danych i porównaj wyniki różnych ordynacji

Jeśli wynik nadal nie satysfakcjonuje – analiza ostatniej szansy NMDS + transformacje + testowanie różnych miar odległości (niepodobieństwa)

Metody ordynacji bezpośredniej

Ordynacja i regresja w jednym

#Przedstawiają zmienne środowiskowe w sposób **aktywny** (dodanie do analizy zmiennych środowiskowych modyfikuje rozmieszczenie punktów w przestrzeni ordynacyjnej)

#Przy ordynacji pośredniej **pasywne** nakładanie zmiennych (po dodaniu do analizy zmiennych środowiskowych brak modyfikacji rozmieszczenia punktów w przestrzeni ordynacyjnej)

Redundancy analysis (RDA) \equiv constrained or canonical PCA Canonical correspondence analysis (CCA) \equiv constrained CA

CCA (Canonical Correspondence Analysis)

Dobra do analizy długich gradientów (>3SD; opcjonalnie 2 lub 2.5SD)

Co nam daje:

- #Odległości pomiędzy próbami (site scores), czyli podstawowy gradient zmienności
- #Odległości między gatunkami (**species scores**), czyli lokalizacja optimów występowania gatunków w przestrzeni w zależności od lokalizacji prób (sites) #Dodatkowo odległości środowiskowe (**biplot scores**), które definiują przestrzeń gradientu

CCA w R

#W kolumnach obiektu ponds.spp zawarto nazwy 48 gatunków niesporczaków (wyrażone kodami), stwierdzone w 30 próbach wody (wiersze). Dane w komórkach zawierają biomasę każdego gatunku w każdej próbie

```
ponds.spp
   ACO01A AC013A AC013E AM011A AM012A AS001A AU002A AU003B CC001A CC002A CC9997 CM004A C0001A CY002A CY003A
                             0.74
                                     0.92
             0.55
                     0.00
                                             1.66
                                                     4.60
                                                             0.00
                                                                     0.00
                                                                             0.00
                                                                                    0.00
                                                                                            0.00
                                                                                                    0.18
                                                                                                            1.11
                                                                                                                    0.00
     0.36
             3.40
                             1.07
                                     8.05
                                             0.36
                                                                    2.15
                                                                                                    3.94
                                                                                                            1.97
                                                                                                                    3.04
                     0.00
                                                     0.00
                                                            0.00
                                                                             3.40
                                                                                    0.00
                                                                                            0.00
31
     0.90
             1.08
                     0.00
                             0.90
                                     5.39
                                             0.00
                                                     0.00
                                                            0.00
                                                                    0.00
                                                                            0.18
                                                                                    0.18
                                                                                            0.00
                                                                                                    0.72
                                                                                                            0.00
                                                                                                                    0.00
34
                                                                                                                    2.77
     0.17
             0.52
                     0.00
                             0.69
                                     0.35
                                             0.00
                                                     0.00
                                                            0.00
                                                                     9.69
                                                                            7.96
                                                                                   15.23
                                                                                            0.00
                                                                                                    0.52
                                                                                                            3.46
37
     0.00
                                     2.34
             6.84
                     0.00
                             2.54
                                             0.19
                                                     0.00
                                                             0.00
                                                                     0.00
                                                                            0.00
                                                                                    0.00
                                                                                            0.00
                                                                                                    2.15
                                                                                                            0.59
                                                                                                                    0.19
42
     0.18
                                            0.36
             0.91
                     0.00
                             0.00
                                     0.73
                                                   14.03
                                                             0.00
                                                                    0.00
                                                                            0.00
                                                                                    0.00
                                                                                            0.00
                                                                                                    0.91
                                                                                                            0.00
                                                                                                                    0.00
50
     1.60
            10.02
                     0.00
                             0.00
                                     0.00
                                             2.40
                                                     0.00
                                                            0.00
                                                                    0.20
                                                                            0.20
                                                                                    0.00
                                                                                            0.00
                                                                                                    2.40
                                                                                                           25.65
                                                                                                                    1.20
                                     0.00
                                             2.83
     0.56
             2.64
                     0.00
                             0.94
                                                     9.60
                                                             0.00
                                                                    0.00
                                                                             2.26
                                                                                    0.00
                                                                                            0.00
                                                                                                    0.00
                                                                                                           10.92
                                                                                                                    0.94
    31.38
                                     0.34
                                             0.00
                                                                                    0.00
                                                                                            0.00
                                                                                                                    0.17
             1.38
                     0.00
                             0.34
                                                     0.00
                                                             0.00
                                                                    0.00
                                                                            0.00
                                                                                                    0.00
                                                                                                            0.00
58
     0.51
             7.78
                             0.34
                                            1.18
                                                     0.34
                     0.00
                                     0.00
                                                             0.00
                                                                     0.00
                                                                            0.00
                                                                                    0.00
                                                                                            0.00
                                                                                                    4.06
                                                                                                            1.69
                                                                                                                    1.35
                                                                                            0.00
     0.00
             0.35
                     0.00
                             0.00
                                     0.00
                                             0.71
                                                     0.00
                                                            0.18
                                                                    0.00
                                                                             9.73
                                                                                    3.19
                                                                                                    0.35
                                                                                                           16.11
                                                                                                                   29.56
             5.59
                             0.00
                                                                            3.22
     1.70
                     0.00
                                     0.85
                                             0.00
                                                     0.00
                                                             0.00
                                                                    0.00
                                                                                    3.05
                                                                                            0.00
                                                                                                    1.02
                                                                                                           12.37
                                                                                                                    1.86
                                     0.00
                                            0.00
                                                            0.00
                                                                    0.00
                                                                                    0.00
                                                                                            0.00
     2.19
             3.03
                     0.84
                             1.35
                                                     0.00
                                                                             6.90
                                                                                                    1.51
                                                                                                            7.41
                                                                                                                    2.02
```

#Obiekt ponds.env zawiera zbiór parametrów fizykochemicznych wody, również obliczone dla każdej z 30 prób

```
#Pełny zapis CCA:
```

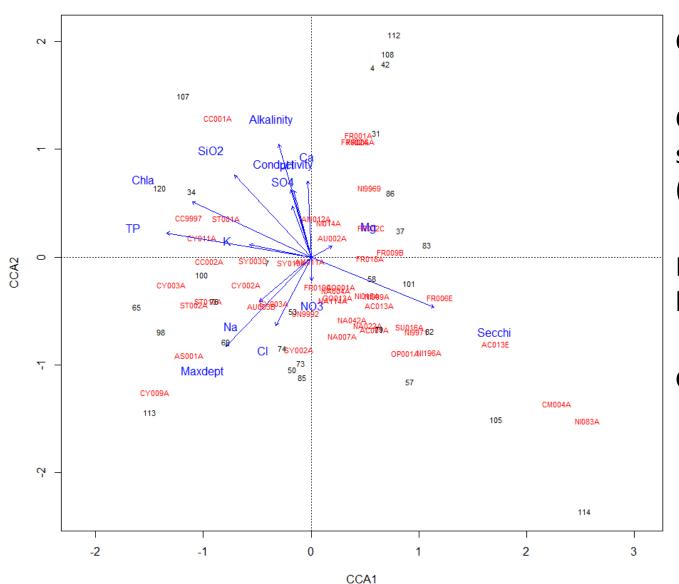
```
ponds.cca<-cca(ponds.spp~pH+Conductivity+
Alkalinity+TP+SiO2+NO3+Na+K+Mg+Ca+Cl+SO4+
Chla+Secchi+Maxdept, data=ponds.env)</pre>
```

#Skrócona forma zapisu

ponds.cca<-cca(ponds.env~., data=ponds.env)</pre>

Wykres

plot(ponds.cca)

CCA triplot:

Ciągłe zmienne środowiskowe (strzałki)

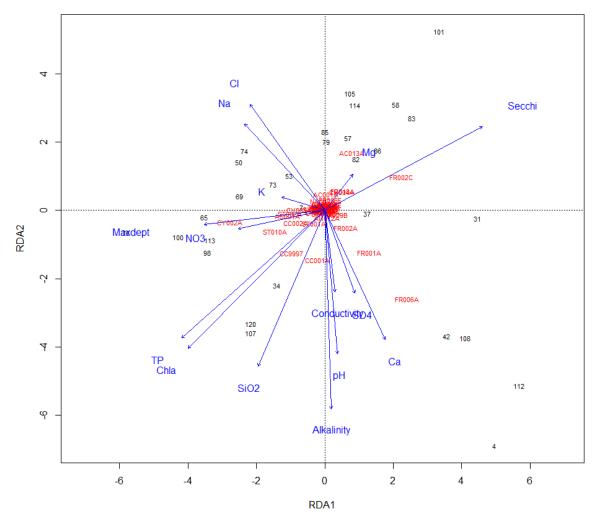
Próby jako czarne liczby

Gatunki na czerwono

RDA (ReDundancy Analysis)

Dobra do analizy krótkich gradientów (<3SD; opcjonalnie 2 lub 2.5SD)

ponds.rda<-rda(ponds.spp~., data=ponds.env)
plot(ponds.rda)</pre>

Ustalenie ważności zmiennych

#Variance Inflation Factors – duże wartości VIF dla zmiennych świadczą o dużej sile korelacji tych zmiennych z innymi

vif.cca(ponds.cca)

```
vif.cca(ponds.cca)
        pH Conductivity
                           Alkalinity
                                                              SiO2
                                                  TΡ
               30.262396
                                          10.386463
  7.238890
                            16.344538
                                                          5.018683
       NO3
                                                  Μa
                                                                Ca
              43.888206
                                          23.694856
                              8.870264
                                                         6.633363
  2.179886
                     504
                                  Chla.
                                                          Maxdept
                                              Secchi
36.752869
              18.663534
                              3.755310
                                           2.165980
                                                         2.168597
```

#Wyrzucamy z zestawu cechy o największych wartościach VIF (powyżej 10)

#Dlaczego powyżej 10?

#Bo tak jest umownie przyjęte, ale niektórzy autorzy w finalnym modelu nie uwzględniają predyktorów już przy wartościach VIF>5:

"To check for collinearity between independent variables, variance inflation factors (VIF) were calculated using the corvif function in the AED package in R" - Zuur et al. (2009)

"VIF above 5 indicate high multicollinearity between independent variables (Sileshi 2014). While many biomass studies include variables that are highly correlated (e.g., diameter and height), we avoided this to ensure that the parameter estimates represented causal relationships as closely as possible - Forrester et al. (2017)

#Wyrzucamy z zestawu cechy o największych wartościach VIF

colnames(ponds.env)

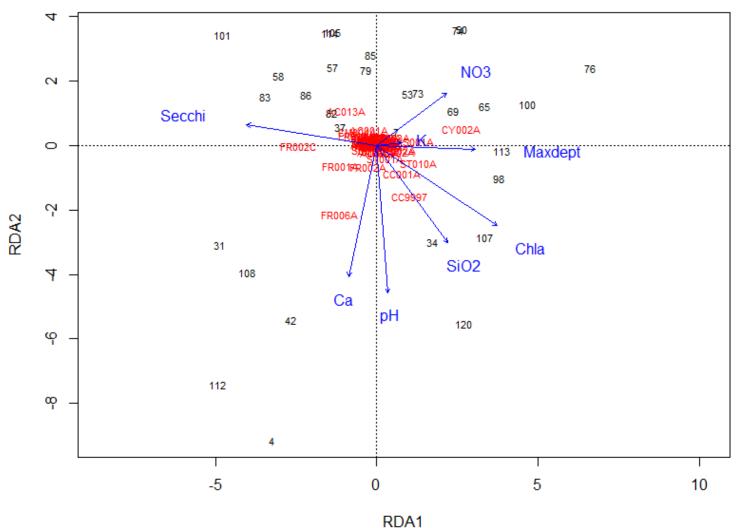
"Maxdept"

colnames (ponds.env)

#Na podstawie VIF, cechy w ponds2 w największym stopniu mogą wpływać na biomasę niesporczaków.

#Wniosek z analizy VIF – do naszego CCA powinniśmy użyć mniej predyktorów #Zróbmy więc CCA z mniejszą liczbą zmiennych:

ponds.cca2<-cca(ponds.spp~., data=ponds2)
plot(ponds.cca2)</pre>

#Okej, ale czy nasz model jest istotny statystycznie? #Istotność modelu można sprawdzić wykonując analizę PERMANOVA:

anova(ponds.cca2)

#Okej, model istotny, ale jak sprawdzić, które zmienne istotnie wpływają na biomasę niesporczaków?

anova(ponds.cca.final, by='terms')

```
anova(ponds.cca2, by='terms')
Permutation test for rda under reduced model
Terms added sequentially (first to last)
Permutation: free
Number of permutations: 999
Model: rda(formula = ponds.spp ~ pH + SiO2 + NO3 + K + Ca + Chla + Secchi + Maxdept, data = ponds2)
        Df Variance
                         F Pr(>F)
              43.22 1.3532 0.174
рΗ
sio2
              43.50 1.3620
                           0.161
NO3
                           0.184
              42.09 1.3178
         1
              26.11 0.8175 0.611
              44.81 1.4029 0.165
Ca
ch1a
         1
              58.33 1.8264
                           0.035 *
Secchi
         1
              41.23 1.2910 0.204
Maxdept 1
             100.72 3.1535 0.003 **
Residual 21
             670.71
               0 '*** 0.001 '** 0.01 '* 0.05 '. ' 0.1 ' ' 1
Signif. codes:
```

#Wychodzi, że tylko dwa predyktory są istotne, ale czy ten model najlepiej opisuje wpływ właściwości fizykochemicznych na biomasę niesporczaków?

#Aby to sprawdzić, można przeprowadzić krokową selekcję zmiennych i na podstawie najmniejszego AIC wybrać model, który najlepiej opisuje zależność

#do tego służy vegan::step()

step(ponds.cca2)

NIEMNIEJ JEDNAK,
JEST TO
NIEBEZPIECZNE
NARZĘDZIE!!!

```
step(ponds.cca2)
Start: AIC=212.23
ponds.spp ~ pH + SiO2 + NO3 + K + Ca + Chla + Secchi + Maxdept
          Df
                AIC
           1 211.52
 рΗ
           1 211.71
- sio2
           1 211.79
- Chla
           1 211.81
- Ca
           1 211.99
             212.23
<none>
 Secchi
           1 212.44
           1 212.75
NO3
 Maxdept 1 214.43
Step: AIC=211.52
ponds.spp ~ SiO2 + NO3 + K + Ca + Chla + Secchi + Maxdept
                AIC
           1 210.98
– Chla
           1 211.08
- sio2
           1 211.10
– Ca
           1 211.46
<none>
             211.52
- Secchi
           1 211.67
NO3
           1 212.00
- Maxdept 1 213.69
Step: AIC=210.98
ponds.spp ~ SiO2 + NO3 + Ca + Chla + Secchi + Maxdept
          Df
                AIC
- sio2
           1 210.28
           1 210.34
- Ca
- Chla
           1 210.47
             210.98
<none>
           1 211.05
```

#Model finalny:

```
Step: AIC=209.06
ponds.spp ~ NO3 + Secchi + Maxdept
         Df
               AIC
<none>
            209.06

    NO3 1 209.18

    Secchi 1 210.17

    Maxdept 1 210.56

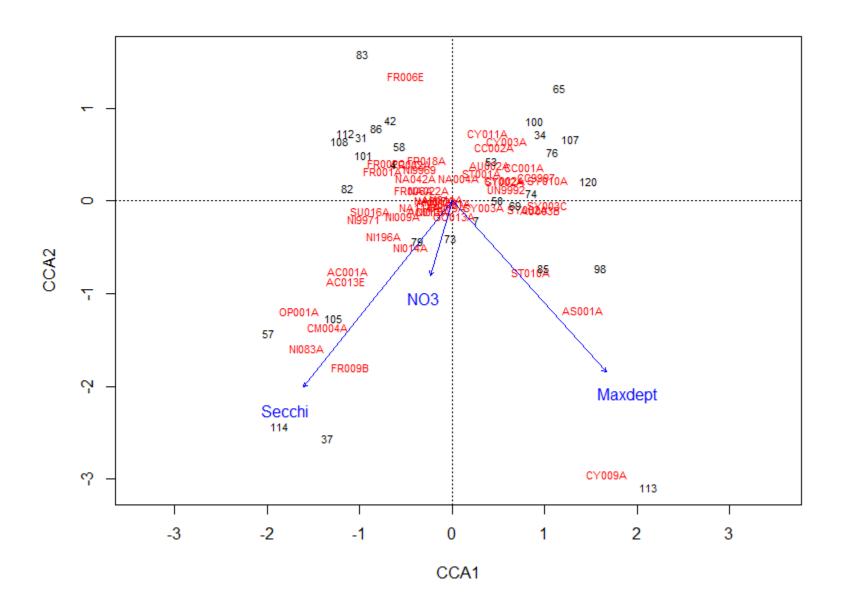
Call: rda(formula = ponds.spp \sim NO3 + Secchi + Maxdept, data = ponds2)
               Inertia Proportion Rank
<u>Total</u> 1070.7136 1.0000
Constrained 228.5709 0.2135 3
Unconstrained 842.1428 0.7865 26
Inertia is variance
Eigenvalues for constrained axes:
 RDA1 RDA2 RDA3
131.12 59.69 37.76
Eigenvalues for unconstrained axes:
   PC1
         PC2
                PC3
                      PC4
                             PC5
                                   PC6
                                          PC7
                                                 PC8
205.34 115.72 92.32 69.86 61.23 53.24 39.60 37.98
(Showing 8 of 26 unconstrained eigenvalues)
```

#Zróbmy więc CCA z trzema predyktorami, uwzględnionymi w modelu finalnym:

```
cca.final<-cca(ponds.spp~NO3 + Secchi + Maxdept,
data=ponds2)
plot(cca.final)

#i PERMANOVA
anova(cca.final, by="terms")</pre>
```

#Tylko przezroczystość i głębokość wody istotnie wpływa na biomasę niesporczaków

#Ale ile procent zmienności wyjaśniają nasze modele? #Obliczmy ich R2 i porównajmy ze sobą

```
> RsquareAdj(ponds.cca2)
$r.squared
[1] 0.3735895

$adj.r.squared
[1] 0.134957
```

```
> RsquareAdj(cca.final)

$r.squared

[1] 0.1726241

$adj.r.squared

[1] 0.07863976
```

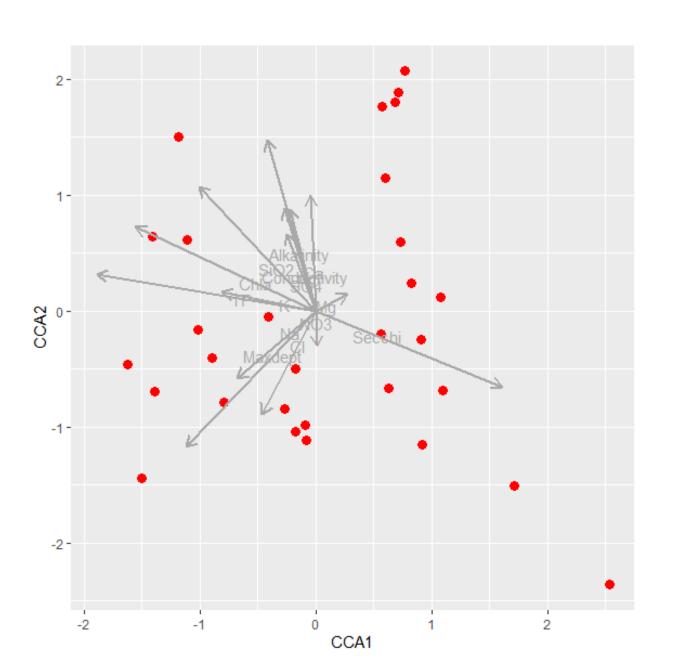
#Rodzi się więc pytanie...

...jak byście mieli do wyboru model bardziej skomplikowany z większą ilością predyktorów i większym R2

...oraz model prostszy z mniejszą liczbą bardziej istotnych predyktorów, ale z mniejszym R2

Tworzenie wykresu RDA/CCA w ggplot2


```
#Przeprowadzenie RDA/CCA
```

```
ponds.cca<-cca(ponds.spp~., data=ponds.env)</pre>
```

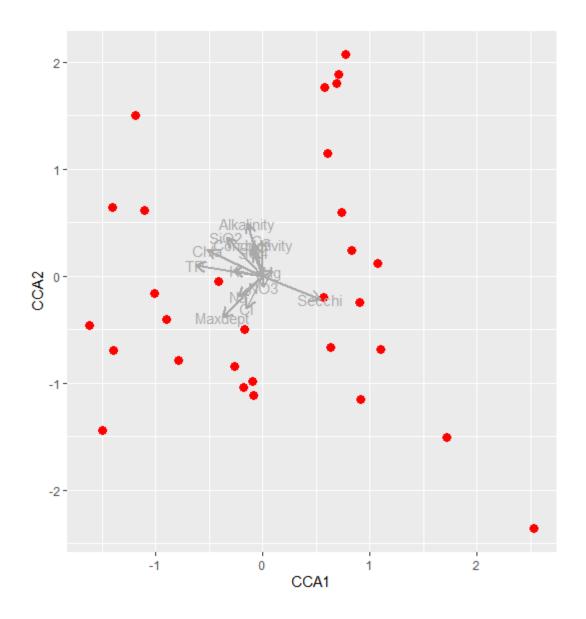
#Ekstrakcja współrzędnych dla pierwszej i drugiej osi ordynacyjnej (dla RDA i CCA tak samo)

```
sites<-as.data.frame(scores(ponds.cca)$sites)</pre>
```

#Ekstrakcja współrzędnych aktywnie nałożonych zmiennych środowiskowych wzdłuż CCA1 i CCA2

```
szczalki<-data.frame(CCA1=ponds.cca$CCA$biplot[,1],
CCA2=ponds.cca$CCA$biplot[,2])</pre>
```

#Wykres


```
#Wykres nieczytelny?
#Co można zrobić?
#Pomnożyć współrzędne wektorów np. razy 3
ggplot(sites)+
  geom_point(aes(x=CCA1,y=CCA2), col="red", size=3)+
  theme_bw()+theme(panel.grid = element_blank())+
  geom_segment(data=szczalki*3,
               aes(x=0, xend=CCA1, y=0, yend=CCA2),
               arrow = arrow(length = unit(0.3,'cm')),
               color='darkgray', size=.9)+
  geom_text(data=as.data.frame(rownames(szczalki)),
            aes(x=szczalki$CCA1,y=szczalki$CCA2,
                label=rownames(szczalki)),
```

color="darkgray")

